

7 článků serveru Finančník.cz na téma:

Obchodní základy

první kroky začínajícího obchodníka

Poctivým sebevzděláváním k zaslouženému bohatství...

Dostává se vám do rukou další vydání ze sérií článků serveru Finančník.cz na téma [Obchodní základy](#). V rámci tohoto pravidelného vydávání článků bychom vám tímto rádi předali důležité informace publikované na serveru Finančník.cz v ucelené podobě, které můžete prakticky využít při přípravě na obchodování.

Jak již název tohoto vydání napovídá, téma je určeno především pro začínající obchodníky. Platí pořekadlo, že trading je v principu jednoduchý, avšak není snadné pro začínajícího obchodníka zorientovat se správně ve všech aspektech tohoto businessu. Skrze články, které vám na toto téma nyní přinášíme, vám představíme hlavní pilíře tohoto businessu. Je však nezbytné věnovat dostatečné úsilí studiu těchto oblastí samostatně a do hloubky.

Autory textu jsou dlouhodobí tradeři Petr Podhajský a Tomáš Nesnidal, publikující své zkušenosti na serveru [Finančník.cz](#)

OBSAH

SOUHRNNÉ INFORMACE PRO NAPROSTÉ NOVÁČKY	4
CHCI ZAČÍT OBCHODOVAT, ALE BOJÍM SE, ŽE PŘIJDU O PENÍZE	11
JAKÝ TRH SI VYBRAT PRO OBCHODOVÁNÍ?	14
JAK ZAČÍT OBCHODOVAT A PŘÍLIŠ NEZTRATIT?	16
JAK ZAČÍT S TRADINGEM? STUDIEM S/R ÚROVNÍ.	18
TIP PRO ZÁKLADNÍ ORIENTACI V CENOVÉM GRAFU	20
STARTUJEME ANEB JAK ZAČÍT	24
NAUČTE SE ČÍST CENOVÉ GRAFY JAKO PROFESIONÁLOVÉ!	27
KAM ZA DALŠÍMI INFORMACEMI?	28

Souhrnné informace pro naprosté nováčky

Pokud se rozhodneme zhodnocovat své peníze na finančních trzích, ať už akciových nebo komoditních, u nás nebo v zahraničí, měli bychom v první řadě vědět, že existuje celá řada způsobů, jak se do takového úkolu pustit. Pokusíme se začít tím nejzákladnějším dělením aktivních obchodníků na burze – tj. dělením na **investory** a **tradersy**. Jak si již za moment vysvětlíme, jsou to dva poměrně rozdílné světy zhodnocování peněz.

První zmíněný přístup – **investování** – patří k těm obecně známějším. Investor je člověk, který v první řadě uvažuje v dlouhodobém horizontu. Jeho cílem je využít zdánlivě stabilního růstu některých konkrétních společností nebo komodit, takovou nakoupit a dlouhodobě držet a doufat, že i nadále daná akcie nebo komodita poroste. Slovo **dlouhodobě** je zde skutečně na místě – uvažujeme totiž v řádech minimálně jednotek let, často ale i desítek.

Ačkoliv je investování poměrně značně propagováno (povědomí o tradingu je doposud podstatně menší), je nutno říci, že investování s sebou přináší řadu aspektů, na které není dostatečně poukazováno. Tak například historie opakovaně dokázala, že společnosti, které se po několik let držely na vrcholu a jejichž akcie stabilně vykazovaly růst a tudíž zisky, dříve či později spadly do běžné průměrnosti až podprůměrnosti (některé společnosti v minulosti označované za „elitní“ se dnes dokonce už na burze vůbec neobchodují). To znamená, že velmi často musí investor čelit situacím, kdy se jeho za 60 dolarů nakoupené akcie obchodují jeden den na hodnotě 100, ale o pár týdnů později klidně už na hodnotě 35. Dlouhodobý investor sice může věřit tomu, že čas hraje v jeho prospěch a že v následujících měsících až letech se zase jeho společnost zotaví a postaví „na nohy“ a její akcie opět vyletí vzhůru, avšak řada společností dokáže stagnovat i po dlouhá léta a tak čas může být paradoxně nepřítel a investor může i po deseti letech skončit se ztrátou. Pointa je zde jednoduchá – snažit se cokoli předvídat dlouhodobě je v dnešním komplexním a složitém světě velmi náročné. Svět se dynamicky mění podstatně rychleji než dříve a případů, kdy je společnost jeden rok na vrcholu a druhý dok na samotném dnu je čím dál tím více (jeden příklad za všechny: v prosinci 2007 se akcie banky Bear Stearns obchodovaly za 170 USD za kus, tato banka byla investory považována za jednu „nejjistější“ a „nejlepší“ investici na světě. O pár měsíců později, se akcie obchodovaly za 2 USD za kus a mnoho investorů to stáhlo doslova „ke dnu“ – podobných případů díky vzrůstající dynamice světa bude do budoucna více a více). Strategii dlouhodobého investování se často říká „buy and hold“ (nakup a drž), poslední dobou se však v neustále se měnících trzích přejmenovala spíše na „buy and pray“ (nakup a modli se). Jinými slovy, ve vyspělém finančním světě se pro dlouhodobou nejistotu od klasického způsobu investování čím dál tím více opouští a pozornost těch, kteří se rozhodli naučit jak dělat ze svých peněz ještě více peněz, se přesouvá k oblasti zvané **trading**.

Akcie banky Citibank byly rovněž považovány ještě v roce 2007 za „absolutní jistotu“. Mnoho lidí nakupovalo akcie na ceně kolem 55, mezi nimi i řada těch, kteří se rozhodli investováním šetřit na důchod. O rok později se obchodovaly za méně než polovinu.

Trading (volně přeloženo jako „obchodování“), je v podstatě velmi aktivním stylem investování. Jelikož je dlouhodobější budoucnost nejistá, jeví se dnes jako lepší způsob hodnocení peněz velmi aktivní krátkodobé obchodování, jehož součástí je i aktivní řízení risku. Trading navíc s sebou přináší ještě jednu důležitou změnu – v aktivním tradingu se čím dál tím více opouští od fundamentálních analýz a přechází se k analýzám technickým, o čemž si povíme více v jednom z budoucích dílů. S tradingem navíc může začít naprosto každý, neboť i s malým kapitálem se dá dosáhnout velmi dobrého zhodnocení.

Jak si tedy představit takového tradera? Trader je člověk, který si u některé brokerské společnosti otevře účet s částkou od 5 000 USD, postaví si vlastní obchodní strategii a s ní aktivně obchoduje dle časového horizontu, který mu vyhovuje – několikrát měsíčně, několikrát týdně, anebo také několikrát denně. Snaha tradera je aktivně se účastnit řady drobných pohybů v trzích (akciových i komoditních), neboť trader ví, že drobných pohybů nabízí trh spoustu prakticky nepřetržitě a trader navíc spekuluje i na pokles – klidně nejprve danou akcii nebo komoditu prodá, aby ji po poklesu mohl nakoupit zpět levněji a tak vydělat.

Úkolem tradera je soustředit se na řadu drobných pohybů nahoru a dolů a na těch se snažit aktivně profitovat.

Trader tedy aktivně vstupuje do trhu a zase z něho vystupuje, nestará se o dlouhodobé pohyby, vidí příležitost v ohromné řadě drobných pohybů. Na konci roku se tedy může stát, že například daný trh povyroste pouze o 5 %, avšak trader zhodnotí svůj účet například o 50 %, protože jeho obchodní styl byl mnohem aktivnější a protože využil mnohem více obchodních příležitostí, než pouhé doufání, že daná společnost během jediného roku zaznamená alespoň minimální růst.

Trading se stává převážně v USA novou moderní vlnou správy peněz a tradery se čím dál tím více stávají i běžní občané. Jelikož jsem sám aktivním traderem a do USA jezdím s kolegou každý rok na setkání traderů do Las Vegas, nepřekvapuje mě, jak širokou škálu zde vidím: od ředitelů investičních fondů, přes bývalé CEO mamutích firem, až po studenty a dokonce i důchodce. Pojdme ale dál.

Pokud se rozhodneme stát se tradery, a to na jakékoliv časové úrovni (tj. jak s vizí tradingu jako hlavního finančního příjmu, nebo pouze s vizí zhodnocování peněz s minimální časovou náročností), na výběr máte celou řadu možností jak se do tradingu pustit. Můžete se rozhodnout stát se intradenním obchodníkem, denním obchodníkem, dlouhodobým pozičním obchodníkem, nebo například spreadovým obchodníkem. Každý z přístupů má svá pro i proti a každému přístupu je třeba do jisté míry i přizpůsobit současný životní styl.

Intradenní obchodník – je takový, který obchoduje pouze v rámci dne, své pozice (akcie nebo komodity) nikdy nedrží přes noc. Intradenní tradeři vstupují do trhu a vystupují z trhu i několikrát denně a spekulují tak na intradenní výkyvy trhů, které mohou být velmi ziskové. Není nic neobvyklého uskutečnit za jediný den i více jak desítku obchodů. Intradenní

obchodování je velmi zajímavé z toho pohledu, že každý den začínáte i končíte „s čistým listem“. Každý den máte navíc celou řadu obchodních příležitostí a každý den můžete vydělat (nebo i ztratit) úctyhodnou částku. Intradenní obchodování je však na druhou stranu i jedno z nejnáročnějších ze všech; vyžaduje vysokou soustředěnost a pozornost, je třeba sledovat trhy nepřetržitě i několik hodin v kuse. Díky časovému posunu to pro našince znamená většinou od cca 3 hodin odpoledne až do cca 11 hodin večer (záleží na daném trhu). Během několika hodin je nutné být přítomen u obrazovky počítače, příliš se nerozptylovat a věnovat trhům maximální pozornost. Odměnou pak mohou být skutečně třeba i tisícové zisky za jediný den (myšleno v USD), takže není divu, že mnoho intradenních obchodníků má obchodování jako svůj hlavní příjem. Intradenní obchodování je vhodnější aplikovat s komoditními trhy než s akciovými trhy, konkrétně mezi nejoblíbenější trhy intradenních obchodníků patří akciové indexy obchodované na komoditních trzích, jako například e-mini S&P500 a e-mini Russell2000. U nás je aktuálně intradenní obchodování velmi rozšířené a stále více lidí se do této sféry tradingu pouští, neboť začít se dá už s 5 000 USD.

Denní obchodník (nebo také swingový obchodník) je takový, který drží své pozice otevřené maximálně několik dnů, výjimečně několik týdnů, tj. spekuluje na krátké několika denní pohyby trhů nahoru a dolů. I když se to nezdá, i denní obchodování může být časově relativně náročné; je třeba sledovat trhy většinou po celý obchodní den alespoň „kouskem oka“, tj. párkrát během dne překontrolovat své obchody na počítači, přes PDA nebo přes mobilní telefon. Swingový obchodník musí v rámci možností monitorovat trhy například z důvodů možného nečekaného vysoce volatilního (prudkého) pohybu, na který je třeba vždy včas reagovat. Denní obchodování se však již dá dělat při každém zaměstnání, ideální je takové, které končí ještě před otevíráním trhů a během obchodních hodin pak má již obchodník relativně dost času trhy sledovat - i když ne nezbytně po celou dobu a v plné koncentraci. Jedním z nejslavnějších swingových obchodníků světa je Larry Williams, který dokázal opakovaně proměnit 10 000 USD do více jak 1 milionu USD za pouhých 12 měsíců. Své obchodní swingové techniky popsal [v několika knihách, které je možné zakoupit i v češtině](#).

Dlouhodobý poziční obchodník – je takový, který své pozice drží třeba i několik týdnů až měsíců. Nespornou výhodou pozičního obchodování je relativně nízká časová náročnost. Řada pozičních obchodníků plánuje své obchody během víkendu, navíc pak každý den stráví tak půlhodinku nad grafy, aby mohli pravidelně mapovat situaci. Když se poziční obchodník rozhodne do obchodu vstoupit, většinou v něm setrvává celé týdny a průběžné monitorování jeho pozic opět zabere maximálně hodinku denně. Dlouhodobý poziční obchodník se již trochu blíží k investorovi, avšak investor většinou drží své akcie nebo komodity s vyhlídkou několika let, kdežto dlouhodobý poziční trader většinou s vyhlídkou maximálně pár měsíců. Poziční tradeři dosahují velmi solidního procentuálního ročního zhodnocení účtů, většinou v řádu desítek procent ročně. Stinnou stránkou dlouhodobého pozičního obchodování je nutnost být maximálně trpělivý. Na obchodní příležitosti je někdy třeba čekat i celé týdny. Poziční obchodování tedy rozhodně není pro povahy příliš netrpělivé, hledající „akci“ každý den. Na druhou stranu, být dlouhodobým pozičním obchodníkem znamená mít relativně hodně volného času a věnovat se při obchodování celé řadě dalších aktivit.

Spreadový obchodník – posledním typem je trader obchodující s komoditními spready.

Jedná se o velmi specifickou, z běžného pohledu netradiční techniku obchodování komodit, kdy současně jednu komoditu nakoupíme a druhou prodáme (vytvoříme z ní takzvanou „krátkou“ pozici). Takovéto současné otevření nakoupené i prodané pozice výrazně snižuje riziko. Spreadové obchodování se z časového pohledu nachází někde mezi denním a dlouhodobým pozičním obchodováním - ve spreadových pozicích se většinou setrvává několik týdnů. Spreadové obchodování je opět časově prakticky nenáročné, většinou bohatě stačí věnovat mu půlhodinku denně a nějaký čas o víkendech. Spready se dají obchodovat i při zaměstnání, dokonce i v případě vstupů a výstupů stačí sledovat trhy pouze krátký čas při otevírání a krátký čas při zavírání daného trhu. Výhodou je tedy již zmíněná časová nenáročnost a třeba i relativně vysoké potenciály zisků při relativně nízkém riziku. Nevýhodou pak může být fakt, že je na spreadové příležitosti potřeba čekat - obvykle se během měsíce naskytne kolem 5 – 8 obchodních příležitostí.

Každý budoucí trader může tedy začít přemýšlet, kterým směrem by se mohl chtít v budoucnu ubírat. Mnoho obchodníků styly tradingu obchoduje – například svůj hlavní příjem z intradenního obchodování dále hodnotí ve spreadovém obchodování, atd. Obecně platí, že čím intenzivněji budete chtít obchodovat (intradenní obchodování), tím více budete potřebovat na trading času, a čím dlouhodobější obchody budete chtít uskutečňovat (poziční obchodování), tím více budete potřebovat do začátku peněz.

Aby pak vše nebylo ještě tak úplně jednoduché, obchodování dále dělíme ještě na další dva způsoby. Takzvané fundamentální a technické.

Fundamentální obchodníci se při svém rozhodování řídí nabídkou a poptávkou dané komodity a dalšími vlivy, které mají na rovnováhu nabídky a poptávky vliv (zůstanu v příkladech u komodit, neboť ty jsou mým hlavním obchodním nástrojem). Fundamentální obchodníci studují zásoby, sledují počasí, zabývají se změnou nabídky a poptávky dané komodity v globálním měřítku i v jednotlivých regionech atd. Tak například, v případě mrazíků na Floridě spekulují fundamentální obchodníci na snížení produkce pomerančů a tak vzrůst jejich ceny. Fundamentální obchodování vyžaduje hlubokou znalost dané komodity. S ohledem na globální ekonomiku je třeba sledovat v podstatě celý svět, neboť sníženou úrodu pšenice v USA může zastoupit dovoz stejné komodity z Ruska a podobně. Fundamentální obchodník se tak zaměřuje na několik málo komodit, jejichž studiu věnuje celý svůj čas. Fundamentální obchodování často vyžaduje i celé týmy odborníků a je poměrně málo rozšířené mezi běžnými, drobnými obchodníky.

Většina malých obchodníků (jako jsme my) je daleko raději zaměřena **technicky**.

Rozhodování technických obchodníků nevychází ze studia samotné komodity a souvislostí k ní se pojících, ale daleko raději **ze studií grafů**. Obchodní grafy zobrazované na počítačových obrazovkách jsou hlavními obchodními nástroji této kategorie obchodníků.

Techničtí obchodníci hledají primárně v grafech různé formace nebo pracují s nástroji zvané **indikátory**, matematickými vzorci, případně reagují na cenový vývoj s ohledem na davové rozhodování běžných obchodníků (takzvané sentiment indikátory). Techničtí obchodníci v

podstatě nemusí znát ani podrobnosti o obchodované komoditě (nebo akcii), vše co jim stačí je aktuální graf cenového vývoje. Právě s jeho pomocí plánují budoucí obchody, ale také přesně definují své riziko nebo definují body výstupu ještě před samotným vstupem do obchodu.

Techničtí obchodníci si s pomocí grafů trhů vytváření a následně obchodují takzvané **obchodní strategie**. Většina takových strategií bývá postavena na obchodování s trendem. Úkolem trendového obchodníka je naučit se identifikovat na grafu trend a následně dokázat načasovat vstup do trhu v momentě, kdy je nejnižší riziko ztráty (k tomu pak využívají například různé obchodní indikátory).

Graf trhu kukuřice (Corn). Už od letmého pohledu vidíme, že se trh nachází v rostoucí fázi – **býčím trendu**. Většina obchodníků se nyní snaží do takového trendu nakupovat, což může činit mimo jiné i s pomocí některého z indikátorů (základní nástroje technické analýzy). Na obrázku vidíme indikátor zvaný CCI (Commodity Channel Index).

Každý obchodník, který vstupuje do trendu, se záhy stává takzvaným **býkem**, nebo **medvědem**. O co jde? Je to velmi jednoduché: trh, který roste (cena komodity nebo akcie jde nahoru), se nazývá **býčí** trh (anglicky bull) a trh, který klesá (cena komodity jde dolů), se nazývá **medvědí** trh (anglicky bear). Takže obchodníci, kteří nakupují do rostoucího trendu, se nazývají býci a obchodníci kteří prodávají do klesajícího trendu zase medvědi.

Samotný vstup do trhu, čili nákup nebo prodej dané komodity / akcie nám zprostředkovává prostředník, kterému se říká broker.

Broker má za úkol naše obchodní plány a rozhodnutí realizovat – tj. provádět exekuce konkrétních nákupních a prodejních příkazů. Jak konkrétně to funguje?

Tak například, pokud chce někdo nakoupit nebo prodat jakoukoliv komoditu (stát se v dané komoditě býky nebo medvědy), kontaktuje svého brokera (telefonicky, emailem, nebo také může využít přímo nákupní a prodejní tlačítka v takzvané on-line obchodní platformě), zadá mu **příkaz** k nákupu či prodeji patřičného množství konkrétní komodity (nebo akcie) a broker pak tento příkaz dále předá (e-mailem nebo telefonicky nebo jinak elektronicky) na obchodní parket (též pit aréna), kde jeho člověk pro vás danou komoditu nakoupí nebo prodá, nebo-li **exekuuje** (vyplní) váš příkaz (jinou možností je obchodovat takzvané elektronické trhy, kdy příkazy putují jenom skrze burzovní servery). Od koho takový komoditní kontrakt nakoupí? Od kohokoliv, kdo je v daný okamžik ochoten kontrakt za vámi stanovenou cenu prodat. Samozřejmě, mnoho burz po celém světě má dnes již i své elektronické divize, což znamená, že obchodování probíhá už pouze a jen elektronicky, přes počítače a servery. Tak i tak ale platí, že bez brokera, jakožto prostředníka, nemáte jinou možnost, jak začít na burze participovat.

Brokerů existuje po celém světě bezpočet a liší se nejenom servisem, ale i úrovní toho, co vše vám poskytnou. Tak například mezi obvyklý světový standard dnes již patří, že vám broker poskytne mimo jiné i kompletní software, který si nainstalujete do počítače a okamžitě si tak můžete začít prohlížet vybrané grafy libovolných trhů a plánovat své obchody.

Plánování obchodů je prakticky to nejdůležitější ze všeho (nejdůležitější není ani broker, ani software, jak si většina v začátcích myslí). Obchody totiž musíme plánovat na základě něčeho, čemu se říká obchodní systém.

Obchodní systém je souhrn pravidel, která nám dávají statistické výhody v trhu – tj. takové výhody, se kterými je možné stabilně profitovat. Takový obchodní systém musí být nejprve řádně otestován na historických datech (takzvaný backtest) a následně odzkoušen jen s hypotetickými penězi (takzvaný paper-trading). Obchodní systémy si obchodníci buďto sami staví a vymýšlejí, nebo přejímají od jiných obchodníků (například [v naší knize](#) popisujeme základy našeho vlastního obchodního systému FinWin).

Poslední fází je naučit se obchodní systém správně exektovat – tj. dodržovat striktně naše pravidla a obchodovat jej co nejvíce bez chyb a bez impulsivních, emotivních „přídavků“.

Chci začít obchodovat, ale bojím se, že přijdu o peníze

Nedávno jsme dostali dotaz, který může vést k řadě podstatných myšlenek užitečných i pro ostatní začínající tradery. Co tedy poradit do začátku, pokud nevíte, zda začít na živo, abyste nepřišli o peníze?

Začneme tím, že v první řadě je v tradingu velmi dobré mít o své peníze obavy. A to nejen při začátku obchodování, ale svým způsobem neustále. Hovoříme však nyní o začátcích obchodování, k čemuž se vztahoval dotaz. Většina obchodníků si na začátku obavy o své peníze nepřipouští a jsou zahlceni optimismem. Jak takové začátky končí, zde již bylo mnohokrát napsáno. Začínající obchodník postupně zjišťuje, že trading není o zlatých holubech, ale je o práci a úsilí, jako kterékoliv jiné „podnikání“. A záleží jen na jeho osobním přístupu, jak takové začátky budou drahé. Osobně si myslím, že příliš drahé být nemusí, ale nakonec vždy jde o osobní souboj ego vs. trhy, takže konečná bilance je vždy čistě individuální.

Na druhou stranu bez ostrého startu se začátečník nikdy neposune vpřed, tj. k reálnému profitabilnímu tradingu. Bohužel v tradingu skutečně platí, že jeho ovládnutí přichází s postupnou vlastní praxí živého obchodování.

Vychází nám tedy rovnice, že na začátku obchodník bude prodělávat, tedy přicházet o své peníze. To může v řadě vzbuzovat nejrůznější emoce a obavy, protože a) pochopitelně nikdy nechce o peníze přicházet, b) vklady začínajících obchodníků jsou často jejich dlouhodobé úspory, o které už o to více nechceme přijít.

Jak tedy z podobného bludného kruhu? Zde jsou tipy, které nás napadají:

Nedoufejte, že váš začátek bude bez ztrát. Obava ze ztráty peněz často vychází z poměrně racionálních důvodů. Už jen například z toho, že v začátku trader vnímá různé příběhy například jiných začínajících traderů, jejich zkušenosti s drawdowny a podobně. Současně si je začínající obchodník často vědom (bohužel ne vždycky), že toho o trzích ještě moc neví a cítí tak určitou nejistotu. Tu bohužel často zažene „vírou“, že jemu se ten horší start vyhne. Nedoufejte, pokud se má něco pokazit, tak se to zaručeně stane v ten nejméně vhodný okamžik, tj. nejčastěji když člověk s něčím začne.

Rozmyslete se, kolik jste ochotni v trzích při prvním pokusu ztratit. Doporučujeme, aby si začínající obchodník upřímně promyslel, kolik je ochoten reálně ztratit v rámci prvního živého zkoumání trhů. Buďte k sobě skutečně hodně upřímní. Sousta lidí ráda dělá „ramena“, hází kolem sebe miliony a přitom jsou zralí na psychiatra při ztrátě pár desítek tisíc. Absolutně není důvod si nic nalhávat a počítejte s tím, že s největší pravděpodobností o tuto první částku v trhu skutečně přijdete. Důležité je, abyste si tyto peníze skutečně mohli dovolit ztratit a současně aby se za ně toho člověk naučil co nejvíc, tj. ideálně aby s nimi dokázal systematicky obchodovat alespoň nějakou smysluplnou dobu.

Skutečně realisticky si zkuste definovat risk. Okolo risku se točí celý trading. Nikdo nemůže v trzích vydělat, aniž by riskoval. Ale je rozdíl, zdali risk kontrolujete, nebo nekontrolujete. Chcete-li se stát tradery, musíte risk kontrolovat. **V zásadě platí, že v trhu můžete ztratit tolik, kolik si sami povolíte...** Jistě, jsou instrumenty a obchodní techniky, kde se risk nedá řídit zcela přesně (např. díky gapům v případě pozičního obchodování), ale u takového přístupu je pak třeba s tímto počítat a vytvářet si ve výpočtech přiměřenou rezervu. Pod realistickým riskem bych si v případě začátečníka představil nikoliv výsledky backtestu, ale spíše situaci, kdy se skutečně nedaří, tj. člověk chytá dlouhodobě ztrátu za ztrátou. Vyjděte ze svých testů, vezměte svůj běžný stop-loss, profit-target a běžnou frekvenci obchodů a zkuste si spočítat, jak by vypadal výsledek, pokud byste obchodovali měsíc s úspěšností například 20 % (řekněme, že hovoříme o intradenním obchodování). Je výsledná cifra hrozná, resp. v naprostém nepoměru s částkou, kterou jste si definovali jako strop, který jste ochotni ztratit v první fázi živého obchodování? Pak je váš podvědomí strach ze ztráty podstatné části účtu zcela správný a vaše intuice vám již nyní zachránila jinak zbytečně prošustrované peníze.

Jednoduše řečeno – váš první obchodní plán pro živé obchodování musí být takový, aby i když se vše pokazí, tak jste ztratili pouze to, co si opravdu můžete dovolit ztratit (a jste skutečně připraveni ztratit). váš první plán pro živé obchodování by tak měl být výrazně defenzivní. Zapomeňte zatím na profity, ty přijdou později, pokud dokážete dlouhodobě v trzích zůstat.

Defenzivních plánů pro živé obchodování nováčků může být celá řada. Pochopitelně to budou plány s nižší frekvencí obchodů a nižším riskem. Vše je samozřejmě relativní s ohledem na počáteční kapitál. Dokážu si představit pravidla tak, že si dovolíte maximálně jeden obchod denně (počkáte si například na skutečně silnou, ukázkovou formaci) a budete pracovat s menším stop-lossem (např. v trhu NQ nebo YM není problém pracovat se stop-lossem 40 dolarů a méně včetně komise) a výstupem alespoň 1:2 (tj. dvojnásobek riskované částky – v tuto chvíli naprosto irelevantní údaj, nehovoříme zde o žádném konkrétním systému, ani doporučení.). Potom může úvaha vypadat následovně:

V měsíci budu mít cca 20 obchodních dnů, tj. 20 obchodů. Skutečně se mi nevyhnou všechny počáteční chyby a v podstatě se mi vůbec nebude dařit. Budu obchodovat s úspěšností 20%. Tj. vydělám $4 \times 80 = 320$ dolarů a prodělám $16 \times 40 = 640$ dolarů. Můj výsledek tak bude -320 USD při tomto katastrofickém scénáři. A částka by neměla být likvidační ani v situaci, kdy by obchodník neudělal za celý měsíc ani jeden jediný ziskový obchod.

Pochopitelně, že výše uvedené je příkladem krizového plánu. Předpokládám, že nikdo nepůjde živě obchodovat, pokud mu bude backtest a papertrading vycházet s podobnými hodnotami.

Závěr

Problém s obavami o ztrátách peněz při přechodu na živé obchodování často tedy souvisí s podvědomím strachem z toho, co se skutečně může stát a jakému risku reálně obchodník

čelí. Ať budete obchodovat jakýkoliv trh, jakýkoliv obchodní systém, vždy existují cesty jak být hodně konzervativní a jak být hodně agresivní. Zvolte pro start tu nejvíce konzervativní cestu, naplánujte si pesimistický model pro určité rozumné období (v intradenním obchodování doporučuji alespoň 2 – 3 měsíce živého obchodování) a budete překvapeni, kolik zlých démonů opustí váš mozek a jak dobře se vám bude spát. A přitom jediné, co musíte obětovat, jsou „hypotetické miliony“, které díky nízkému risku první období určitě nevyděláte. Zato máte o to realističtější šanci je vydělat později.

Jaký trh si vybrat pro obchodování?

Jedna z otázek, která se pravidelně opakuje [v našem diskusním fóru](#), zní „jsem nováček, jaký trh si mám vybrat pro obchodování?“ Přestože jsme se tomuto tématu věnovali v řadě článků, pojďme si vše shrnout do jedné přehledné odpovědi.

Nejprve trochu teorie – trhů je celá řada, na amerických komoditních burzách se obchoduje vše od zrnin, masa, přes různé kovy, bavlnu, měny, indexy a další až po energie. V čem se jednotlivé trhy odlišují? Podle jakých kritérií si vybrat ten správný trh pro obchodování? Odlišností je hned celá řada:

Volatilita

Volatilita – faktor udávající jak živý a rychlý daný trh je. V živých trzích lze vydělat více peněz za menší časové období, ale současně lze hodně peněz ztratit, nejedná-li obchodník rychle. Volatilnější trhy mívají logicky mnohem vyšší [marginy](#) než trhy pomalé a líné, neboť se v nich riskuje více peněz. Volatilita se na první pohled pozná v grafech. Podíváte-li se např. na graf kukuřice (Corn), zjistíte, že běžná denní úsečka má rozpětí cca 200 dolarů, v době maximální volatility má úsečka rozpětí cca 600 dolarů. Oproti tomu např. ropa má rozpětí běžného dne cca 1 200 dolarů, najdou se však i dny kde se cena za jediný den změnila o více než 3 400 dolarů.

Nováček s malým účtem by měl vždy vyhledávat méně volatilní trhy. Je třeba si uvědomit, že trh se nikdy nepohybuje pouze jedním směrem – i během svého intradenního průběhu se často různě vrací, vytváří drobné korekce a obchodník v pozici musí být schopný takové pohyby „ustát“ dostatečně vzdáleným stop-lossem. V méně volatilních trzích stačí proto výrazně menší stop-loss (např. v kukuřici), kdežto v hodně volatilních trzích je třeba pracovat s opravdu velkým stop-lossem často přesahujícím tisíc dolarů (vše samozřejmě konkrétně záleží na trhu a strategii).

Likvidita

Likvidita – další z velmi často používaných termínů na Finančníkovi. Likvidní trh je takový, ve kterém se čile obchoduje. Jeden konkrétní obchod tak nemá příliš vysoký vliv na změnu ceny. Dostatečně likvidní trh také znamená, že obchodník může pozici otevřít i uzavřít v podstatě v libovolné situaci. Je-li trh málo likvidní, může se stát, že pozici sice uzavřít lze, ale za výrazně horší cenu, než bychom si přáli.

Jinými slovy – pokud se na trhu denně zobchoduje třeba několik desítek tisíc kontraktů (jako např. v kukuřici), pak si můžeme být jisti, že v podstatě v libovolný okamžik můžeme kontrakt uzavřít/otevřít za cenu hodně podobnou té, kterou vidíme na obrazovce (máme-li k dispozici živá data). Takový trh je vysoce likvidní.

Vysoce likvidní bývají především aktuálně obchodované (tzv. front) měsíce většiny běžných komodit. Konkrétně se likvidita pozná podle hodnoty Volume, což je právě ukazatel,

vyjadřující celkové množství kontraktů zobchodovaných v rámci specifického časového úseku (podrobně viz článek „[Co je to Volume](#)“).

Řadu nováčků lákají vzdálenější kontraktní měsíce, jejichž grafy na první pohled vypadají „uhlazeněji“, což je dáno právě hodně malými objemy obchodů (tzn. malou likviditou). Podobné grafy nemá smysl ani testovat, natož je obchodovat. Pokud se trh obchoduje v řádech stovek kontraktů denně, je obchodován většinou speciálními typy obchodníků, kteří používají výhradně limitní příkazy a i tito obchodníci mohou mít velké problémy se dostat do trhu a především z trhu ven. Pokud v takovém trhu budete zkoušet obchodovat příkazem typu market, získáte velmi špatné plnění.

Ověření likvidity konkrétní komodity je velmi snadné. Informace jsou dostupné ve většině programů pro zobrazování grafů trhů, tak samozřejmě na stránkách příslušné burzy.

Výběr trhů začínajícího obchodníka s menším účtem je do značné míry ovlivněn především samotnou velikostí účtu. Chcete-li dlouhodobě v tradingu uspět, je třeba absolutně dodržovat přiměřený risk na jeden obchod ve vztahu k celkové velikosti účtu. Jak jsme si ukázali výše, v případě účtu s 8 000 dolary si můžeme včetně komise dovolit risk 400 USD, raději však ještě méně. Se stop-lossem je však třeba pracovat smysluplně – je třeba jej umisťovat na místa, kam trh v rámci běžných swingů nedosáhne - proto je třeba volit trhy s **nižší volatilitou**. To je jeden ze základních faktorů při výběru trhů k obchodování. Další důležitou podmínkou je, aby daný trh byl dostatečně **likvidní**.

Co je dostatečná likvidita a přijatelná volatilita se samozřejmě dále odvíjí i od způsobu, jakým bude daný trh obchodován. V případě pozičního obchodování nám bude stačit menší likvidita než v případě intradenního obchodování, v rámci kterého spekulujeme pro menší zisky a potřebujeme tak výrazně přesnější plnění.

S výběrem vhodného trhu vám může velmi pomoci naše elektronická publikace nazvaná jak jinak, než [Burza srozumitelně: výběr trhu - komodity a ETF's](#).

Jak začít obchodovat a příliš neztratit?

Velmi často diskutujeme se začínajícími obchodníky na téma, jak nejlépe začít, aby člověk měl co největší šance na úspěch a případně zaplatil na začátku co nejmenší „školné“? Tj. prošel si co nejméně ztrátami, které jej buď od dalšího tradingu odradí nebo v lepším případě budou později působit jako zcela zbytečné?

Na toto téma jsme na Finančníkovi napsali již celou řadu článků, přesto si myslíme, že je dobré téma opakovat a probírat z různých úhlů. Odpověď je totiž velmi jednoduchá: **obchodujte konzistentně, ale co nejméně.**

Úspěšného tradera od začátečníka poznáte nejen podle výše konta, ale i podle přístupu k frekvenci obchodování. Začátečník je žhavý do každé akce, profesionál ví, že svůj účet nejlépe zhodnotí uvážlivým přístupem a pro profit mu stačí pár co nejjistějších obchodů (což samozřejmě neznamená, že by občas neinkasoval ztráty).

Obchodovat konzistentně, ale co nejméně je opravdu jeden ze skoro svatých grálů, které vám můžeme na těchto stránkách předat. Pokud začínáte, zkuste, prosím, o tomto přemýšlet ideálně každý den, kdy se vám třeba nebude úplně dařit, a budete hledat odpověď, co děláte špatně.

Pokud o tom začnete přemýšlet do hloubky, zjistíte, že tento „grál“ vám současně poskytuje časovou svobodu, kterou většina z nás v tradingu hledá. Platí-li, že obchodovat méně, znamená více peněz, pak najednou není problém obchodovat při zaměstnání nebo studiu.

Cest jak obchodovat co nejméně a přitom dostatečně hodnotit účet existuje celá řada. Resp. je v podstatě jedno, jestli budete obchodovat s akcemi, komoditami, opcemi a to swingově či intradenně. Pochopitelně, že ono „obchodovat co nejméně“ znamená vždy jinou frekvenci podle toho, který typ tradingu si zvolíte. Sami obchodujeme třemi cestami – intradenně, prostřednictvím komoditních spreadů a stále více opčními strategiemi.

Každý styl obchodování má své plusy a mínusy. V podstatě vychází z rovnice kapitál, čas, realistické zhodnocení a vlastní očekávání (kolik peněz za rok chci z tradingu získat). Na počátku našeho tradingu jsme se poprvé dostali do profitabilního obchodování prostřednictvím komoditních spreadů. Strategie, které nejsou příliš časově náročné, ale současně je třeba je obchodovat s očekáváním zhodnocení spíše malých desítek procent ročně. Komoditních spreadů existuje celá řada a pokud člověk chce, v podstatě každý týden si najde nějaký obchod. K dnešnímu profitabilnímu obchodování spreadů jsme se museli dostat přes fázi, kdy jsme agresivně obchodovali „skoro vše“, abychom brzy zjistili, že ideální je obchodovat jen ty nejkonzervativnější spready. Dnes obchodujeme několik málo spreadů ročně – při celkovém vyšší úspěšnosti než při agresivnějším přístupu.

Přirozenou volbou dalšího obchodního přístupu pro nás byl přechod do intradenního obchodování, které nabízelo pro naše menší obchodní účty potenciál lepšího hodnocení. Sice za cenu času = několika hodin denně strávených před obrazovkou, ale díky aktivnímu

přístupu je možné malý účet rychleji „otáčet“, a dosahovat tak hodnocení generující zajímavé profity. Jak jsme na Finančníkovi již mnohokrát psali, postupně jsme intradenní strategie budovali tak, abychom obchodovali co nejméně. Nejprve díky přístupům, kdy jsme vstupovali jen do skutečně trendujících trhů (tj. stále jsme ID věnovali čas, ale již obchodovali výrazně méně), dnes se v intradenním obchodování zaměřuji čím dál více na jeden nebo dva obchody v rámci otevíracího rozpětí trhu. A asi není překvapením, že čím méně obchodujeme, tím stabilnější naše výkony jsou.

S výrazně většími účty dnes stále více přesouváme pozornost k opčním obchodům. Máme řadu zahraničních přátel, kteří obchodují na naše poměry velké účty, dosahují zhodnocení vyšších desítek procent ročně (což jsou opravdu obrovské peníze) a přitom dělají pouze několik, navíc v podstatě stále stejných, obchodů měsíčně! Samozřejmě s velkými pozicemi.

Máme tedy zkušenost s řadou zcela odlišných obchodních přístupů, ve kterých jsme vždy potkávali dva typy obchodníků. Ty úspěšné, kteří obchodovali konzervativně a neúspěšné, kteří pořád vyhledávali nějakou akci a snažili se najít co nejvíce strategií, aby měli jistotu, že zachytí každý pohyb v trhu. Není třeba zachycovat každý pohyb v trhu, obchodovat bychom měli pro realistické zhodnocení našeho obchodního účtu. S každou strategií lze hodnotit účet jinak agresivně (většinou v závislosti na čase stráveném před počítačem), ale vždy platí, že přílišná aktivita vede spíše ke ztrátám.

Pokud obchodujete libovolným obchodním stylem a vaše equity se spíše propadá, než roste, zkuste se zamyslet nad tím, jak snížit počet obchodů řekněme na polovinu, nebo na čtvrtinu? Pokud obchodujete komoditní spready a vaše výsledky vás neuspokojují, zcela jistě se zlepší, budete-li obchodovat např. pouze několik kalendářních spreadů ročně. Obchodujete-li příliš aktivně intradenně, zkuste své obchody limitovat např. 2 – 3 obchody za den s dobrým money-managementem. Možná, že stejně jako řada mých přátel uvidíte, že vaše equity se na konci měsíce rázem octne v zcela jiných výšinách. Pokud obchodujete opce a nedaří se vám, opět se zkuste zaměřit na několik málo strategií a každý měsíc obchodovat pouze tyto strategie (tj. často jen několik obchodů měsíčně). Samozřejmě, že čím je obchodník zkušenější, může si dovolit být agresivnější a obchodovat častěji. Ale čím více okolo sebe potkávám úspěšných obchodníků, tak jen málokteří jsou skutečně hodně aktivní obchodníci – většina obchoduje pro příjmy, na kterých postavili své živobytí a ty **lze nejnáze dosahovat skrze konzistentní ale co nejméně frekventované (v rámci intencí daného přístupu) obchodování s více kontrakty.**

Jak začít s tradingem? Studium S/R úrovní.

Často se setkáváme s dotazy, odkud by měl začínající trader při studiu trhu začít. Cest může být celá řada, ale do začátků bychom doporučili začít se s trhy seznamovat prostřednictvím sledování S/R úrovní, nejlépe na vyšších timeframe.

Při obchodování je třeba si uvědomit, že trader musí zvládat nejen konkrétní obchodní signály (tj. vstupy), ale také chápat celkové „nastavení trhů“, ve kterém se aktuálně nacházejí. Protože právě celková situace na trhu poskytuje základní pravděpodobnosti, jak se může cena v nejbližším období chovat. Začínající obchodníci bohužel vesměs tíhnou ke studiu „mikrodetailů“, snaží se donekonečna hledat filtry v podobě kombinace nejrůznějších indikátorů a patternů, nejlépe na co nejrychlejších grafech, což často vede k přeoptimalizaci – k nalezení určitého řešení, jehož životnost může být (a bývá) velmi krátká. Pokud s trhy začínáte, doporučujeme se nejprve začít koncentrovat na cenové grafy z určitého nadhledu – např. prostřednictvím studia S/R úrovní na vyšších timeframe. Pokud nevíte co S/R úrovně jsou, doporučujeme pročíst v uvedeném pořadí následující články z archivu Finančníka:

- [On-line manuál: Support a resistance](#)
- [Obchodování 21. století: supporty a resistance](#)
- [Základní nástroj pro vylepšení profitability tradera? Zvládnutí supportů a resistencí.](#)
- [Zvládnutí supportů a resistencí - konkrétní ukázky a komentáře](#)

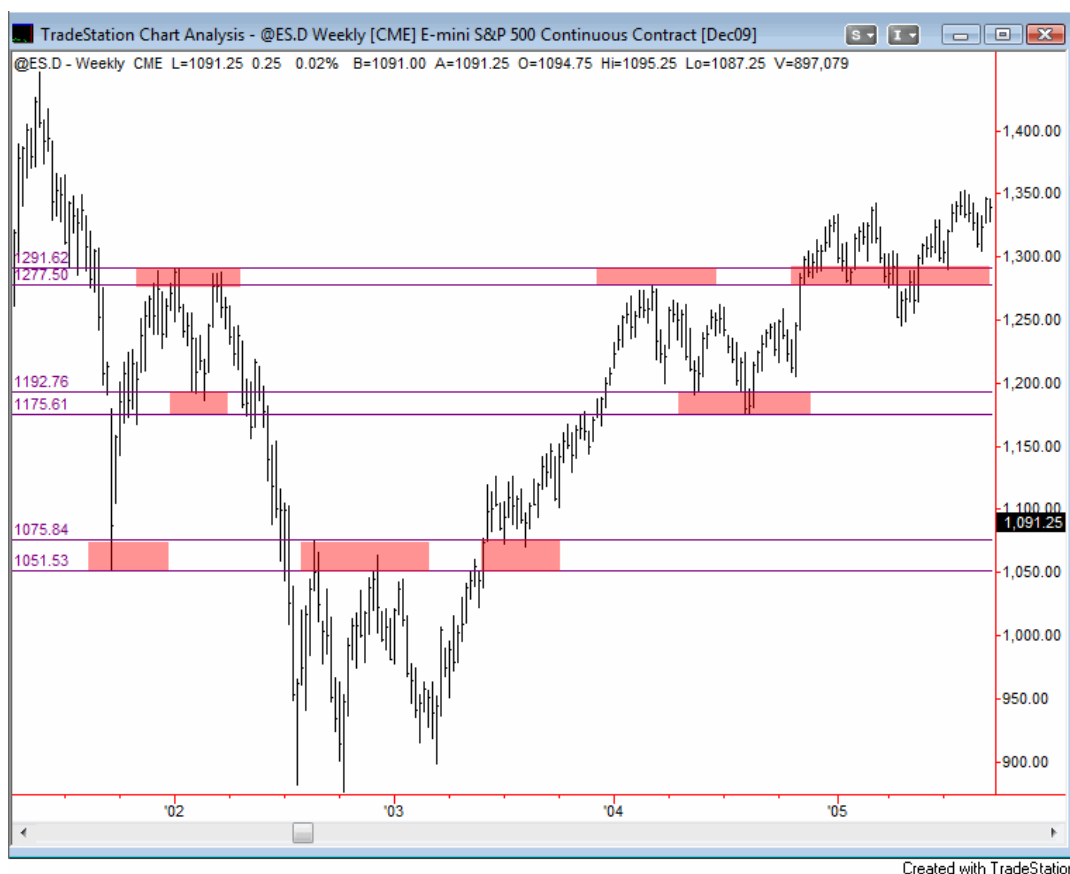
Nebudeme zde znovu rekapitulovat základy chápání S/R úrovní, které naleznete ve zmíněných článcích. Než se však do studia S/R úrovní pustíte, je naprosto nutné mít na paměti, že:

- S/R úrovně jsou vždy určité zóny, nikoliv zcela přesné linky.
- S/R úrovně nejsou sami o sobě obchodními signály!
- S/R úrovně představují určitý „filtr“, který nás dopředu upozorní na oblast, ve které může dojít ke změně nabídky a poptávky.

Se studiem S/R úrovní doporučujeme začít na co nejvyšších timeframe. Nejlépe denních nebo i týdenních. Čím vyšší timeframe, tím fungují S/R úrovně lépe, protože trhy obsahují „méně šumu“. V tuto chvíli je jedno, zdali plánujete obchodovat pozičně nebo intradenně. Studium S/R úrovní je zcela univerzální a zásadní S/R úrovně na vyšších timeframe pochopitelně ovlivňují i nižší timeframe. Studovat doporučujeme libovolné grafy – komodity, akcie, forex. Čím více grafů si zanalyzujete, tím lépe.

S/R můžete začít studovat způsobem, že si budete všímat úrovní, kde se cena v historii otočila. Čím více „doteků“ do určité oblasti, tím lépe – oblast je o to silnější. Jak již bylo řečeno, S/R úrovně jsou určitými oblastmi, nikoliv konkrétní linkou. Oblasti se tvoří časem – sami v grafech začnete pozorovat, jak úsečky poměrně pravidelně testují určitou oblast ze spodu a z vrchu a vy si postupně můžete zakreslovat regiony, které představují silné S/R oblasti.

V prvních chvílích vašeho studia S/R úrovní můžete zcela ignorovat skutečnosti, že S/R úrovně mohou být „predikovány“ dopředu nejrůznějšími metodikami (různé fibonnacciho úrovně, pivoty, market profile úrovně, volume analýzy atd. atd.). To jsou lekce, kterým se můžete věnovat v budoucnu, až budete vědět, co přesně hledáte (a možná to ale již ani nebudete potřebovat). Zaměřte se jen na sledování toho, co sami v grafech vidíte. Vaše první jednoduchá analýza pak může vypadat například tak, jako tento týdenní graf trhu ES (jde jen o ukázkou, nikoliv kompletní analýzu situace):

Nyní sledujte, jak vysokou tendenci mají S/R oblasti se opakovat na stále stejných hodnotách. Je zřejmé, že takovou tendenci lze využít pro budování profitabilních obchodních systémů – například tak, že na nižším timeframe můžeme vyhledávat signály korespondující s očekávaným chováním S/R úrovně. Případně lze do oblastí umísťovat profit-targety, plánované výstupy z obchodů. Na konkrétní obchodní signály se ale zatím nezaměřujte, zkuste věnovat několik dnů pouze analýze S/R úrovní na vyšších timeframe a získávat tak pomalu první cit trhu, na které se můžete zaměřovat v budoucnu.

Co se timeframe týče, můžete samozřejmě zkoušet i nižší než týdenní, ale pro úplný začátek bych zůstal maximálně u denního timeframe. Pochopitelně, že pro intradenní obchodování se trader musí věnovat nižšímu timeframe, ale pokud začínáte, dáte si mnohem vyšší šance, když se zpočátku zaměříte na analýzu co nejjednodušších principů a tudíž spíše vyšších timeframe. Jakmile získáte určitou praxi, můžete se začít „zoomovat“ na nižší časové rámce. S progresem ale nespěchejte. Dobré osvojení dnes popsaných základů vám přinese ovoce bez ohledu na to, jakému typu tradingu se budete v budoucnu věnovat.

Tip pro základní orientaci v cenovém grafu

Pro obchodníky je samozřejmě důležité vnímat strukturu cenového grafu. Trh nám svým charakterem poskytuje průběžně velmi důležitá vodítka, kde lze vstoupit do obchodu se slušnou šancí na úspěch a kde to na druhou stranu zavání možnými komplikacemi. Ukážeme základní taktiky, které používám pro čtení trhu při mém obchodování.

Strukturu trhu lze vnímat jednoduchými nebo složitými nástroji. Funguje mnoho přístupů a je třeba rozumět tomu, že informace o struktuře trhu nám poskytuje určitá vodítka, nikoliv vstupní signály. Zajímá nás, jakým způsobem vytváří trh nová high a low. Z této základní informace lze vyčíst mnoho o síle trhu, a tudíž i tom, zdali je čas agresivně obchodovat s trendem, nebo čekat spíše na protitrendový signál.

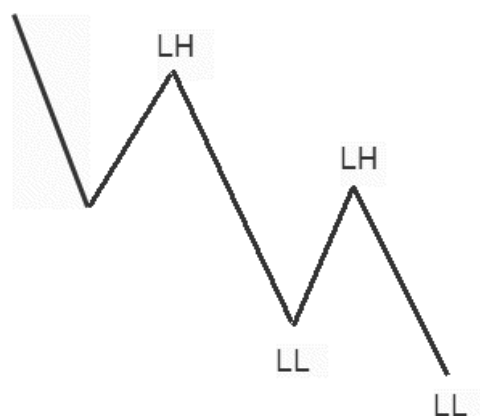
Věříme, že toto je pro mnoho pravidelných čtenářů Finančníka opakování, ale také víme, že mnoho traderů si následující zákonitosti vůbec neuvědomuje. Pojdme proto postupně.

Jaká je má představa o ideálním uptrendu? Trh má sílu vytvářet swingy (vlnky) s tím, že nové high je vyšší než předchozí high a nové low je výše než předchozí low. Pro vyšší high se obecně používá zkratka HH (Higher High), pro vyšší low HL (Higher Low). Zjednodušeně pak takový pohyb může vypadat následovně:

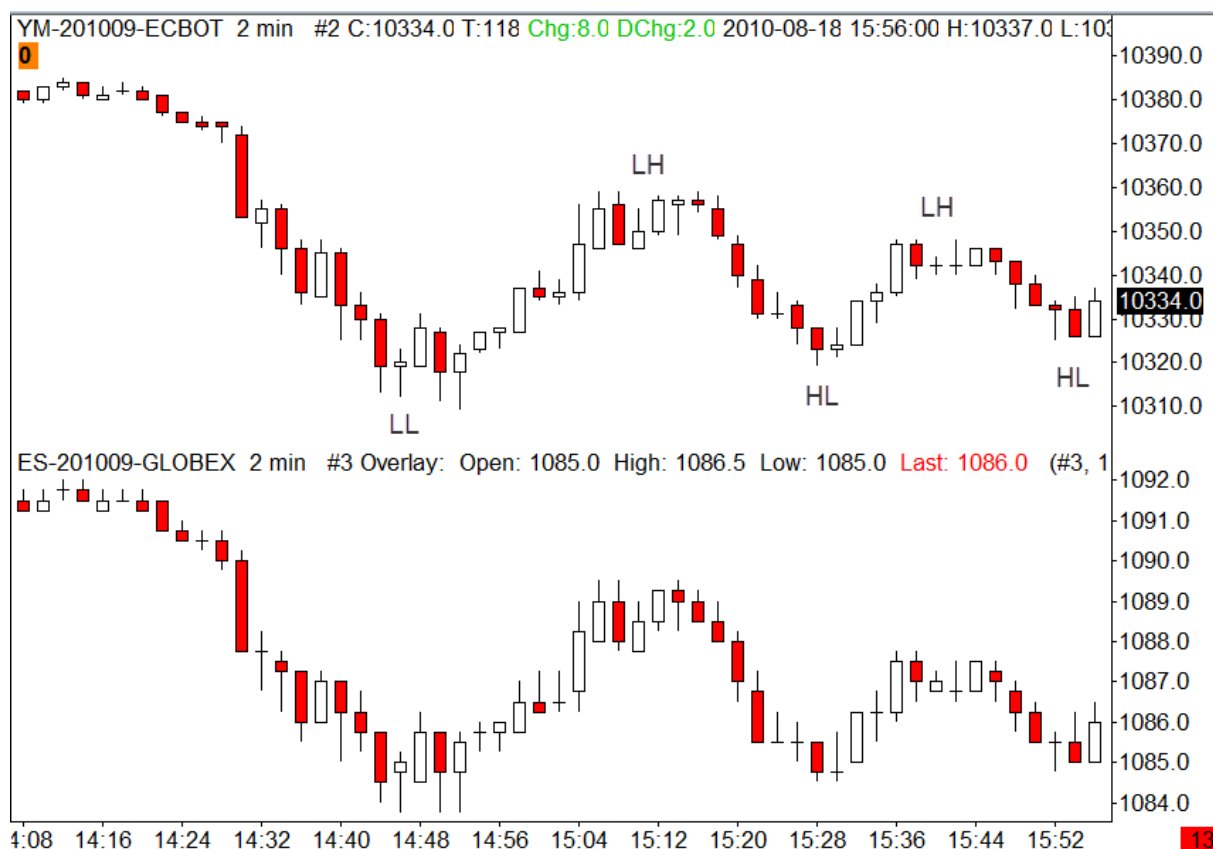
V případě uptrendu je pro mne podstatné, aby měly trhy sílu vytvářet nové vyšší high (HH). Pokud se na některých místech vytvoří po vyšším high (HH) nižší low (LL) může to znamenat, že se trh jen „vrátil“ pro stop-lossy posunuté pod poslední low a uptrend může pokračovat.

Ideální downtrend pak vypadá opačně. Trh má sílu vytvářet nižší low – LL (Lower Low) a nižší high LH (Lower High). Zde je náčrt odpovídající popsané situaci:

Pro downtrend pro mne platí obráceně to, co pro uptrend – podstatné je, aby měly trhy sílu vytvářet nové nižší low (LL). Pokud se na některých místech vytvoří po nižším low (LL) vyšší high (HH) může to znamenat, že se trh jen „vrátil“ pro stop-lossy posunuté nad poslední high a downtrend může pokračovat.

Pokud trh nemá sílu vytvářet popsanou strukturu, většinou je v určité formě chopu nebo nebezpečném pohybu do strany.

Trh se pohybuje v podstatě v „trojúhelníku“ – nemá sílu vytvářet ani vyšší high, ani nižší low. Takový trh může ožít po proražení nebo taky zůstat celý den v chopu. V tradingu se

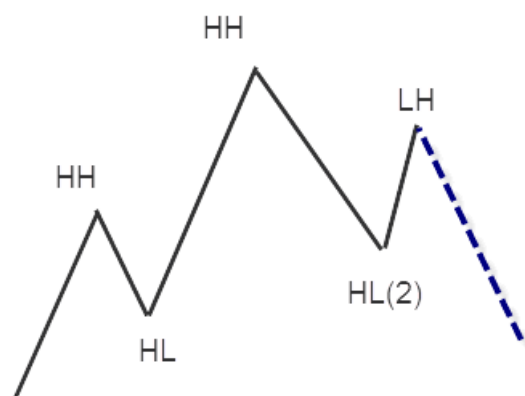
nesnažíme předpovídat, co přijde, ale naopak chovat se podle toho, co vidíme v grafu. V případě podobné struktury dostáváme signál, abychom se drželi stranou.

TIP: Ať obchodujete trendové nebo proti-trendové patterny, studujte kontext, ve kterém vstupní signály vznikají. Popsaná struktura je samozřejmě pouze základ, který můžete rozvíjet.

Především začínající obchodníci by se měli snažit hledat v grafech takové konstelace = kontext, který dokážou popsat, a tudíž opakovaně vyhledávat. Jedny z nejsnáze identifikovatelných situací jsou například struktury, které vznikají se zapojením denního high a low.

V oblasti denního high vyhledáváme situace, kdy trh vytvořil opakovaně vyšší high (poslední vyšší high je zároveň denní high), následně se trh pokusil poslední high překonat, ale v trhu již nebylo dostatečné množství kupujících a cena vytvořila jen nižší high (LH). Jde o základ několika klasických cenových formací. Pokud trh klesne pod low posledního swingu – na obr. HL (2), lze situaci identifikovat jako formaci Head and Shoulders, případně 1-2-3 formaci (podrobný popis formace viz článek [Reverzní klasika: cenový pattern 1-2-3](#)).

Tj. situace, které odpovídá následující náčrt:

Popsaný „kontext“ cenového grafu je poměrně jednoznačný a velmi mnoho obchodníků jej využívá pro své vstupy. Někteří obchodníci vstupují po proražení bodu HL (2), kontext ale může být velmi výhodný i pro obchodníky proti-trendových patternů [FinWinu](#). Pokud obchodujete proti-trendové patterny, zkuste si schválně projít své statistiky a vyznačit si pouze obchody, které by splňovaly vstup v rámci naznačeného kontextu (tj. v bodě LH). Formaci lze přitom studovat z několika dalších úhlů – např. skrz polohu HH vs. LH (tj. co bylo výše), případně z pohledu low na obou stranách denního high.

Situace výše na obrázku je zajímavá pro vstup v rámci „flipu“ od low swingu, který je na obrázku vyznačen jako HL (2) (co je flip viz [Základní nástroj pro vylepšení profitability tradera? Zvládnutí supportů a resistencí](#)).

Krásnou ukázkou potenciálního vstupu nabídl trh v závěru střední seance (18. 8. 2010):

Trh vytvořil denní high, kterému předcházelo předchozí vyšší high (HH). Poté již ale trh neměl dostatek síly vytvořit nové vyšší high a vytvořil nižší high (LH). Trh měl problém s proražením swingu představující „patu“ formace (viz šipka – v tomto případě je to LL) a chvíli se pohyboval ve velmi úzkém kanálu. Následně oblast prorazil, aby se po čase vrátil k S/R oblasti zpět zespodu – nastává oblast flipu po formaci H&S.

Pozn.: Situace je popsána rámcově, nejde o obchodní plán. Ovšem pokud hledáte „vodítko“ jak začít co nejjednodušeji vnímat strukturu trhu, můžeme jen doporučit. Otevřete si historické grafy trhů a nastíněnou formaci začněte podrobně zkoumat a objevovat různé nuance, které nabízí.

Startujeme aneb jak začít

Řada nováčků se nás neustále táže, jak vlastně začít. Jak se krok po kroku do komoditního obchodování ponořit, co dělat a co nedělat, jak se postupně propracovávat až k samotnému reálnému obchodování. Zkusili jsme tedy připravit článek, který by se měl stát jasnějším a přesnějším průvodcem, jak vůbec na to.

Celý proces jsme rozdělili do 5 samostatných fází. Každý nováček by měl tedy postupně absolvovat všech těchto 5 fází. Pokud chcete skutečně uspět, věnujte každé z fází náležitou pozornost a nesnažte kteroukoliv z fází jakkoliv uspěchat. Pamatujte, že snaha cokoliv uspěchat se v tomto businessu nevyplácí.

Fáze 1: pochopení principu komoditního obchodování

Ze všeho nejdříve je maximálně důležité pochopit princip komoditního obchodování. Je třeba porozumět tomu co je to long a short pozice, co je medvědí a co býčí trh, co je to margin a jak margin funguje, apod. Vše se dočtete v našem [bezplatném on-line manuálu](#). Rozhodně **doporučujeme přečíst si manuál alespoň 2-3x**. Pokud můžete, manuál si vytiskněte. Čtete v klidu, snažte se pochopit každou věc co nejlépe. Z vlastní zkušenosti víme, že teprve až několikatero přečtení manuálu pomůže k řádnému pochopení principu komoditního obchodování.

Pokud jste již manuál dostatečně nastudovali, a přesto máte pocit, že ještě něčemu nerozumíte, zkuste nalézt odpovědi na vaše otázky v našem [diskusním fóru](#). **Nevkládejte však hned dotaz** - nejprve zkuste diskusní fórum [prohledat](#). Je maximálně pravděpodobné, že se na podobný dotaz tomu vašemu ptal již někdo v minulosti, a tak bude docela možná ve fóru již celá řada odpovědí existovat.

Pokud ani takto nenaleznete odpověď na svůj dotaz, zkuste tedy založit na váš dotaz samostatné vlákno v patřičné diskusi. Obecné dotazy týkající se obchodování vkládejte do sekce [FUTURES](#), dotazy týkající se brokerů do sekce [BROKERŮ](#) a dotazy týkající se tohoto serveru do sekce [FINANCNÍK.CZ](#). Vlákno (které vytvoříte kliknutím na NOVÉ TÉMA v horní liště patřičné diskuse) pojmenujte přesně dle svého dotazu. Například: máte-li dotaz k principu marginů, založte v diskusi [FUTURES](#) vlákno MARGINY - DOTAZ NOVÁČKA. Prosíme, **nikdy nevkládejte dotazy do nepatřičných a nehodících se vláken**. Snažíme se naše fórum zachovat maximálně přehledné a strukturované - právě z důvodů, aby v něm mohl každý co nejjednodušeji vyhledávat odpovědi na své dotazy. Pokud se rozhodnete v našem fóru diskutovat, přesvědčte se navíc prosím, že jste se dostatečně seznámili s [pravidly diskuse](#). Též prosíme, **respektujte a dodržujte slušnost a úroveň diskuse. Otázky formulujte co nejprecizněji. Vkládejte pouze konstruktivní a věcné příspěvky**. Pokládejte otázky skutečně až v případě, že jste nenašli odpověď nikde jinde.

Fáze 2: seznamování se s grafy

Pokud již máte pocit, že plně rozumíte základům komoditní obchodování a jsou vám jasné potřebné pojmy, začněte se seznamovat s grafy.

Doporučujeme stáhnout si program [Gecko Track'n Trade Pro](#). V tomto programu můžete několik týdnů zcela zdarma pracovat, zkoumat, poznávat, učit se. Program obsahuje obrovské množství grafů a dat, velké množství funkcí a indikátorů i možnost simulovaného obchodování. Jak zacházet s programem, se můžete dozvědět z [seriálu](#) postupně vydávaného na tomto serveru.

Studujte grafy, formace a indikátory, o kterých jste se dočetli v našem [on-line manuálu](#) i dalších článcích na tomto serveru. Pro nováčky obzvláště doporučujeme formaci [dvojitě dno/dvojitý vrchol](#) a [supporty a resistance](#). Hledejte v grafech, učte se patřičné formace a signály rozpoznávat. Takovému procesu věnujte rozhodně **alespoň několik týdnů**.

Pokud nebudete něčemu v programu Gecko Track'n Trade rozumět, ptejte se v diskusi [SOFTWARE A KNIHY](#). Nejprve se však opět ubezpečte, že odpovědi na vaše dotazy ve fóru zatím ještě neexistují.

Další dotazy na konkrétní formace a indikátory opět můžete nalézat nebo vkládat v sekci [FUTURES](#). Opět nezapomeňte dotaz jasně formulovat a založit pro něj patřičné vlákno.

Fáze 3: paper-trading

Pokud jste se již s grafy dostatečně seznámili, vyberte si **jednoduchou formaci nebo indikátor, se kterým začnete trénovat**. Postavte si jednoduchý plán, na základě kterého budete testovat jednoduchou strategii.

Vyberte si maximálně 3-4 trhy, na kterých budete systém testovat. Pro nováčky rozhodně doporučujeme trhy jako E-min, případně klasické komodity jako je Sugar a Corn. Nedoporučujeme Lumber, Coffee, Oats a obecně trhy s nízkou likviditou.

Začněte tyto trhy **den po dni sledovat a testovat na nich svou jednoduchou obchodní strategii. Dělejte si poznámky o každém takto nanečisto uskutečněném obchodě**. Ved'te si poctivě a pečlivě [obchodní deník](#).

O své tipy na obchody i výsledky vlastních obchodů se můžete dělit v diskusní sekci [DISKUSE NAD OBCHODY](#). Můžete zde nalézt spoustu grafů, tipů, názorů a postřehů. Můžete se zde učit mnoho nového.

Celá fáze trénování by měla trvat alespoň **několik měsíců**. Měli byste svoji strategii dopilovat do stádia, kdy vám stabilně naděluje profity, a kdy v ní budete mít naprostou důvěru. Měli byste se naučit rozumět každému aspektu vaší strategie.

Též si důrazně přečtěte vše, co na tomto serveru najdete o [money-managementu](#), a ubezpečte se, že v rámci své testované strategie řádný money-management správně aplikujete.

Fáze 4: výběr brokera

Pokud se již dostanete do fáze, kdy máte naprostou důvěru ve svou strategii a jste schopni stabilně dosahovat **každý měsíc** zisků, je na čase přejít k reálnému obchodování. Vaše počáteční úspěchy do jisté míry záleží i na výběru dobrého [brokera](#). Proto této fázi věnujte patřičnou pozornost. Spoustu rad a tipů, jak na brokery, opět naleznete na tomto serveru. Opět se navíc můžete poradit v diskusní sekci [BROKEŘI](#).

Ještě než začnete, snažte se maximálně pracovat i na své [psychologii](#). Tomuto tématu je zde rovněž věnován celý [seriál](#). Psychologie obchodování je z celého obchodování naprosto nejdůležitější. Pokud se budete chtít obchodováním komodit jednou živit, poznáte, že bude nutné pracovat na psychologii obchodování prakticky celý život.

Fáze 5: „živý“ trading

Nyní se můžete pustit do živého obchodování. Pokud jste **poctivě trénovali a poctivě vypilovali a otestovali váš obchodní systém**, není důvod, pryč byste neměli se svým obchodním systémem začít vydělávat i v reálu.

Budte však stále dostatečně obezřetní. Nenechte si případný přísun nečekaných a vysokých zisků stoupnout příliš do hlavy. Euforie a přespřílišný pocit vítězství se v trzích nevyplácí. Též pokračujte v dalším studiu a sebezdokonalování se. I nadále si pečlivě ved'te obchodní deník a snažte se maximálně ve svých obchodech zdokonalovat. Stále pilujte svůj obchodní systém. I když si povedete dobře, neznamená to, že si nemůžete vést ještě lépe.

A na závěr:

- Podělte se s druhými.
- Nezapomeňte na to, že jste měli to štěstí odhalit skvělý a jedinečný způsob obživy a dejte o této možnosti vědět i ostatním. Svět komodit je dost velký pro všechny.
- I když budete vydělávat libovolnou sumu peněz, zůstávejte při zemi. Mnoho lidí příliš rychle zbohatlo, aby záhy ještě rychleji opět zchudlo. Pokora je velmi důležitá i ve světě obchodování.
- Naučte se být štedří a velkorysí. Obdarujte tu a tam své blízké, pokud budete mít dobrý den.

A úplně na konec - NIKDY neobchodujte bez stop-lossu

Naučte se číst cenové grafy jako profesionálové!

Správné čtení grafu přináší mnoho obchodních výhod. Čím lépe se v cenovém grafu orientujeme – tím větší šance na úspěch.

Základy intradenního obchodování

Finančník.cz nabízí specializovaný seminář orientovaný na základy intradenního obchodování, který je našimi klienty hodnocený jako vysoce přínosný, praktický a účinný. V celodenním semináři se dozvíte vše potřebné pro intradenní obchodování, od A do Z.

Profesionální obchodování S/R úrovní a PriceAction v praxi

Pokud se chcete stát opravdu špičkovými obchodníky v oblasti PriceAction a zvládnout veškeré taje S/R úrovní, nabízíme také vysoce praktický, pokročilý seminář - zaměřený právě na toto téma, s bezpočtem praktických příkladů a ukázek.

Pro více informací klikněte na

www.financnik.cz/go/c2

(nebo napište do svého vyhledávače)

Kam za dalšími informacemi?

Server Finančník.cz nabízí krom rad, tipů a návodů v oblasti tradingu také specializované živé semináře, internetové webináře a populární knihy věnované úspěšnému obchodování na burze.

Kurzy serveru Finančník.cz

- obchodování od A do Z
- osvědčené strategie a přístupy
- know-how skutečných traderů
- přes 1000 vyškolených studentů
- řada dnes již úspěšných studentů
- spokojenost přes 92%
- 9 let na trhu
- nově i internetové webináře

Knižní bestsellery serveru Finančník.cz

